

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dijana Držaić
Zvanje	mag. paed. et philol. croat.
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Trnsko
Adresa elektroničke pošte	dijana.stjepanovic10@gmail.com dijana.drzaic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Stupnjevanje pridjeva
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
Broj nastavnih sati	1
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.</p> <p>OŠ HJ A.5.2. Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p> <p>OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.</p>
Tijek nastavnog sata	<ul style="list-style-type: none"> - motivacija 5 min - osvježavanje potrebnog predznanja 7 min - otkrivanje novih obilježja na primjerima i definiranje 22 min - provjera stečenih spoznaja na novim primjerima i ponavljanje 10 min - davanje uputa za domaću zadaću 1 min
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	U uvodnome dijelu nastavnoga sata učitelj učenicima dijeli listiće. Svaki učenik ima svoj listić na koji napiše svoje ime. Učitelj zapisuje pridjeve na ploču (npr. <i>blagonaklon, plemenit, dobronamjeran,</i>

srdačan, pošten, istinoljubiv, iskren, duhovit).

Učenici zatim trebaju napisati punu rečenicu [*Ti si _____ (pridjev) zato što _____*

(razlog).] s određenim pridjevom na listiće učenika na koje se taj pridjev odnosi.

Učenici zatim rješavaju zagonetke u kojima trebaju podcrtati pridjeve. Podcrtane pridjeve s imenicom učitelj zapisuje na ploču i raspoređuje u tri stupca s obzirom na stupnjevanje, a učenici u bilježnice. Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu u kojoj dopunjavaju podatke o strupnjevanju pridjeva.

Učitelj razgovara s učenicima:

Koja je vrsta pridjeva zapisanih na ploči?

Odredite im rod, broj i padež.

Kakve zec ima uši? Koju bi dužinu uši imao drugi zec koji ima veće uši od prvoga zeca? Koju bi dužinu uši imao treći zec koji ima najveće uši od svih zečeva?

Kakav je sladoled u usporedbi sa šećerom? Kakav bi taj sladoled bio da ima manje šećera? Kakav bi taj sladoled bio da ima najviše šećera od svih sladoleda?

Koja je razlika u značenju riječi dug-duži-najduži ili sladak-slađi-najslađi? Što se mijenja promjenom oblika?

Učitelj objašnjava i zapisuje nazive stupnjeva pridjeva.

Učitelj zapisuje nove primjere (npr. *duhovit-iji=duhovitiji, crn-ji = crniji, lak-ši=lakši, vruć-i=vrući, naj-mirniji=najmirniji*), a učenici promišljaju o tome koji su nastavci za komparativ i koji je predmetak za superlativ. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o stupnjevanju pridjeva.

Učenici samostalno stupnjuju tri primjera pridjeva i za to imaju 2 min. Zatim učenici čitaju svoje odgovore.

Učitelj kredom u boji ispisuje pridjeve u pozitivu, a učenici tvore komparativ i superlativ:

jasan (jasniji, najjasniji)

	<p><i>smiješan (smješnji, najsmješnji)</i></p> <p><i>dobar (bolji, najbolji)</i></p> <p><i>zao (gori, najgori)</i></p> <p><i>dug (dulji/duži, najdulji/najduži)</i></p> <p><i>malen (manji, najmanji)</i></p> <p><i>velik (veći, najveći).</i></p> <p>Učitelj objašnjava nepravilnu komparaciju, a zatim pita učenike što primjećuju kod pisanja superlativa pridjeva koji počinju slovom <i>j</i> te komparativa i superlativa pridjeva čiji jat glasi <i>-ije</i> i mogu li dati svoj primjer stupnjevanja takvih pridjeva. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o stupnjevanju pridjeva.</p> <p>Učitelj daje upute za aktivnost. Ako kaže pridjev u pozitivu učenici će stajati, u komparativu čučnuti, a u superlativu skočiti.</p> <p>Učenici ponavljaju naučeno rješavajući križaljku u paru.</p> <p>Svaki učenik treba reći jednu stvar koju je taj sat naučio.</p> <p>Učitelj za domaću zadaću zadaje zadatak da u pet punih rečenica nabroje i opišu najmanje pet dobrih osobina i sposobnosti koristeći različite stupnjeve pridjeva.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">- zagonetke- primjeri pridjeva navedenih u opisu aktivnosti- križaljka- kognitivna mapa za učenike s teškoćama
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<ul style="list-style-type: none">- tijekom nastave u kontinuitetu pitanjima- razgovor učitelja i učenika- promatranje rada i aktivnosti učenika- zadatak vezan uz nastavni sadržaj (stupnjevanje, pokreti tijela na temelju prepoznavanja stupnja pridjeva)- rješavanje križaljke- svaki učenik treba reći jednu stvar koju je taj sat

	naučio - domaća zadaća
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	- Kada učitelj zapiše primjere pridjeva, učenici promišljaju o tome koji su nastavci za komparativ i koji je predmetak za superlativ. - Kada učitelj zapiše pridjeve u kojima se provelo neko gramatičko pravilo, a učenici trebaju promisliti o tome kako se piše superlativ pridjeva koji počinje slovom j te komparativ i superlativ pridjeva čiji jat glasi -ije.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	osr A.2.1. Razvija sliku o sebi. osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. uku A.2.2. / 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema / Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja. uku B.2.3. / 3. Prilagodba učenja / Uz podršku učitelja, ali i samostalno, prema potrebi učenik mijenja plan ili pristup učenju. uku D.2.2. / 2. Suradnja s drugima / Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Sat razrednika - učenici trebaju napisati rečenicu s određenim pridjevom na listić učenika na kojega se taj pridjev odnosi.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu koju treba nadopuniti podacima o stupnjevanju pridjeva.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- nastavni listić s dodatnim zadacima Učenici odabiru tekst hrvatske pjesme po izboru te ispisuju pridjeve, određuju im stupanj i gramatičke kategorije.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga	Kod vrednovanja prepoznavanja nastavaka za komparativ i predmetka za superlativ, kriterij

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

tipa	<p>vrednovanja jest objašnjenje učenika.</p> <p>Kod vrednovanja zaključka o tome kako se piše superlativ pridjeva koji počinje slovom j te komparativ i superlativ pridjeva čiji jat glasi -ije, kriterij vrednovanja jest objašnjenje učenika i jedan novi primjer.</p>
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<ul style="list-style-type: none">- zagonetke (prema https://www.artrea.com.hr/mozgalice.html)- Bubbl.us za izradu umnih mapa- EclipseCrossword.com za izradu križaljki
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Odluka o donošenju kurikulumu za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>Jozić, Željko (ur.): Hrvatski pravopis, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.</p> <p>Težak, Stjepko: Teorija i praksa nastave hrvatskoga</p>

	<p>jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1995.</p> <p>Težak, Stjepko; Babić, Stjepan: Gramatika hrvatskoga jezika, priručnik za osnovno jezično obrazovanje, Zagreb, 2005.</p> <p>Udžbenik hrvatskoga jezika</p>
--	--

PRILOZI:

1. Zagonetke

Duge uši, još kraći rep,
krzno mi je meko,
volim mrkvu i salatu,
a zovem se (zec).

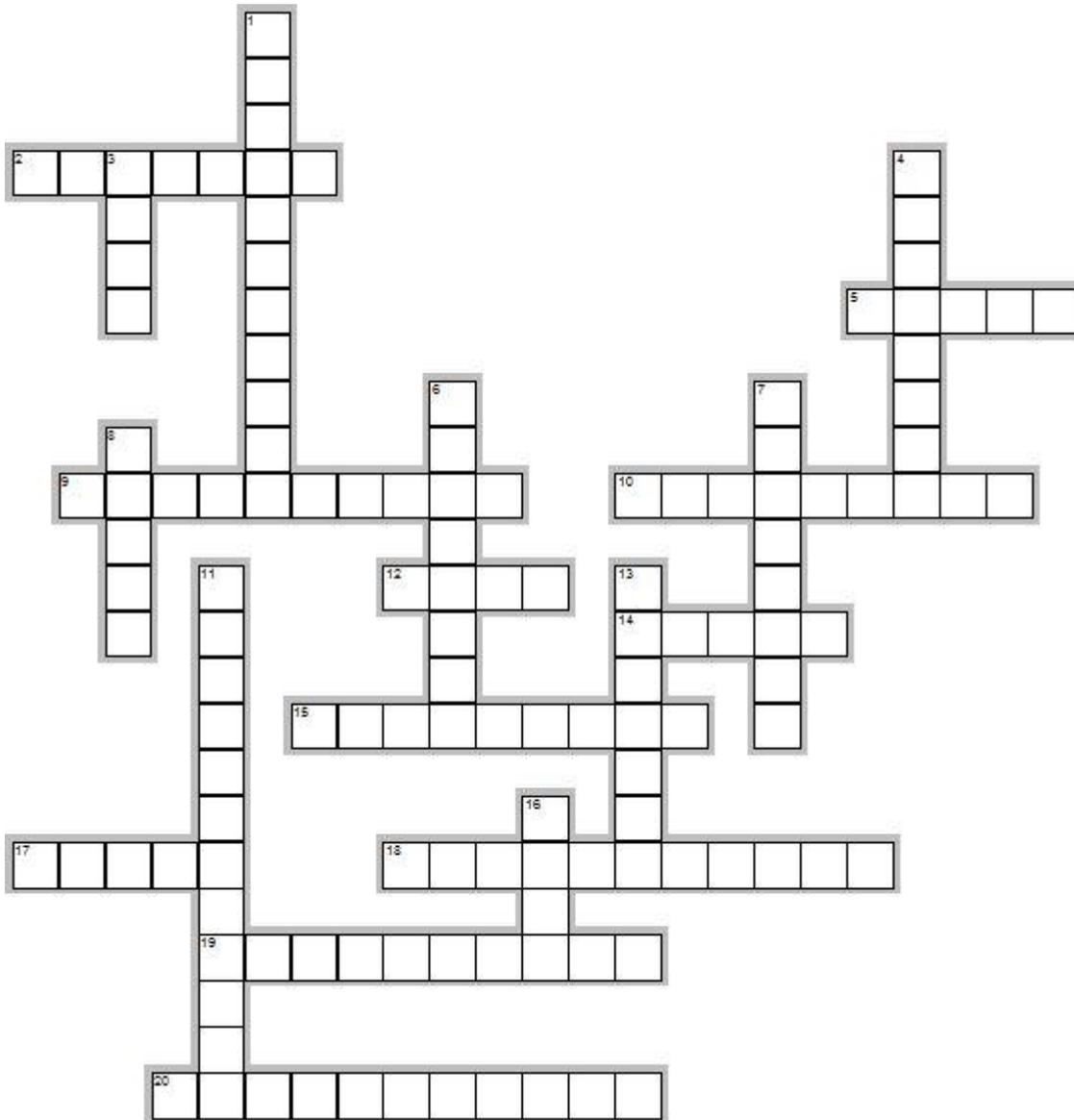
Velik sam kao kuća,
a najmanjeg se miša bojim.
Nos mi je do poda,
čak i kada stojim. (slon)

Slađi sam od šećera
i hladan sam kao led.
Ako me na toplo staviš,
više nisam (sladoled).

(prema <https://www.artrea.com.hr/mozgalice.html>)

2. Križaljka

VODORAVNO

2. Superlativ pridjeva jak m. r.
5. Pozitiv pridjeva veseliji m. r.
9. Komparativ pridjeva ljubazan m. r.
10. Komparativ pridjeva zabavan m. r.
12. Komparativ pridjeva zao m. r.
14. Pozitiv pridjeva najljepši m. r.
15. Komparativ pridjeva smiješna ž. r.
17. Pozitiv pridjeva najsitnija ž. r.
18. Superlativ pridjeva ugodna ž. r.
19. Superlativ pridjeva jasna ž. r.
20. Superlativ pridjeva crvena ž. r.

OKOMITO

1. Komparativ pridjeva pričljiva ž. r.
3. Komparativ pridjeva jak m.r.
4. Komparativ pridjeva zelen m. r.
6. Superlativ pridjeva dobro s. r.
7. Pozitiv pridjeva staklenija ž. r.
8. Komparativ pridjeva rijedak m. r.
11. Superlativ pridjeva dosadna ž. r.
13. Pozitiv pridjeva najbljeđe s. r.
16. Komparativ pridjeva žut m. r.

3. Nastavni listić s dodatnim zadacima

1. Dopuni tablicu oblicima pridjeva koji nedostaju.

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
maštovit		
	pristojniji	
		najmarljiviji
crn		
	lakši	
		najhladniji

2. Prekriži pogrešno napisane pridjeve i napiši ih točno.

a) najslađi, najgorči, naj kiseliji _____

b) najjači, najjednostavniji, najjasniji _____

c) bijelji, bljeđi, ljepši, smješniji _____

3. Podcrtaj opisne pridjeve u rečenicama, odredi im stupanj i gramatičke kategorije.

Kuće su na Jadranu kamenite. _____

Najukusniji sir je paški sir. _____

Moj najbolji prijatelj je strpljiviji od mene. _____

4. Prekriži netočno napisane pridjeve.

najjači, najači, vrijedniji, vrjedniji, čvršći, čvršči, najbolji, naj bolji, najlijepši, najljepši

5. Dopuni rečenicu određenim ili neodređenim oblikom pridjeva.

Država ima _____ (jedinstven/jedinstveni) grad.

Vidjeli smo da država ima _____ (jedinstven/jedinstveni) grad.